Magiczny Kraków

# Rekordowe środki na zieleń na krakowskich nekropoliach

2026-05-18

**Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie przeznaczy w tym roku 1,8 mln zł na pielęgnację oraz utrzymanie zieleni. Ta kwota pozwoli skuteczniej zadbać o bogatą szatę roślinną nekropolii, która obejmuje m.in. gatunki chronione oraz drzewostan o wysokiej wartości przyrodniczej i historycznej, w tym wiekowe, nawet 180-letnie okazy.**

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 roku cmentarze projektuje się i utrzymuje jako tereny o założeniu parkowym. Powierzchnia krakowskich cmentarzy komunalnych jest ogromna – liczy 135 ha, z których znaczną część stanowią tereny zielone.

Ze względu na swoją powierzchnię, układ przestrzenny oraz bogactwo flory krakowskie cmentarze komunalne są nie tylko miejscami pamięci oraz pochówku, ale również ważnymi obszarami zieleni miejskiej o charakterze parkowym i przyrodniczym.

Zieleń cmentarna pełni równocześnie wiele funkcji: krajobrazową i estetyczną, historyczną i symboliczną, przyrodniczą i ekologiczną, retencyjną, izolacyjną, ochronną, społeczną, a nawet rekreacyjną.

Występujące na cmentarzach drzewa, krzewy oraz powierzchnie biologicznie czynne sprzyjają zachowaniu lokalnej bioróżnorodności oraz tworzeniu siedlisk dla organizmów chronionych lub objętych częściową ochroną gatunkową na podstawie m.in. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Wśród zieleni występującej na krakowskich nekropoliach możemy spotkać: żywotnik zachodni, dąb czerwony, buk pospolity, lipę szerokolistną, modrzew europejski, cis pospolity, karagan syberyjski, rododendrony, hortensje bukietowe, mchy, porosty oraz dziesiątki innych roślin.

Starodrzew z naturalnymi ubytkami oraz gęste żywopłoty tworzą miejsca lęgowe i schronienie dla ptaków oraz drobnych ssaków, także objętych ochroną gatunkową. Na terenie cmentarzy można zaobserwować m.in. najmniejszego ptaka Europy – mysikrólika, jak również: raniuszki, kosy, kwiczoły, sikorki, sowy, dzięcioły, sójki, gołębie grzywacze oraz wiele innych ptaków. Wśród mogił żyją liczne ssaki: wiewiórki, jeże, nietoperze, lisy, zające i owady (m.in. pszczoły, trzmiele).

Tak rozległy obszar zieleni wymaga stałego monitoringu oraz inwentaryzacji przez cały rok, a dodatkowo także prac interwencyjnych polegających na usuwaniu szkód wyrządzonych przez częste w ostatnich latach gwałtowne zjawiska atmosferyczne (wichury, śnieżyce). W wielu przypadkach konieczne jest wykonywanie prac metodami alpinistycznymi, przy użyciu specjalistycznego sprzętu arborystycznego.

Drzewa starsze należy chronić szczególnie i poddawać regularnym kontrolom dendrologicznym z uwagi choćby na: zaawansowany wiek, znaczną wysokość, rozbudowane korony, ryzyko wyłamań konarów, intensywne użytkowanie ciągów komunikacyjnych przez odwiedzających groby bliskich.

Drzewostan znajdujący się na cmentarzach wymaga prac, takich jak: specjalistyczne cięcia sanitarne i techniczne, odciążenia koron, założenie wiązań elastycznych, kontrole statyki drzew. Przeprowadzanie tych zabiegów ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników terenu, ale co równie ważne – zachowanie istniejącego drzewostanu w najlepszej kondycji zdrowotnej i technicznej.

Drzewa rosnące na cmentarzu wymagają często bardziej zaawansowanych zabiegów niż zieleń parkowa, ze względu na ograniczenia dla systemów korzeniowych, wynikające z istniejących bardzo często w bezpośrednim ich sąsiedztwie grobów oraz piwnic grobowych, jak również zmian klimatycznych, w tym suszy oraz gwałtownych zjawisk atmosferycznych. Roślinność dekoracyjną należy również systematycznie pielęgnować (m.in. regularnie podlewać, nawozić, odchwaszczać).

W latach 2019 i 2020 koszty pielęgnacji zieleni cmentarnej kształtowały się na poziomie odpowiednio: 77 155,30 zł oraz 128 298,60 zł. Od roku 2021, kiedy zadanie to przejął Dział Zieleni i Utrzymania Cmentarzy ZCK, nakłady na pielęgnację zieleni zaczęły wyraźnie rosnąć:

- 2021 r. – 245 793,60 zł
- 2022 r. – 411 280,76 zł
- 2023 r. – 469 491,32 zł
- 2024 r. – 750 000,00 zł.

W 2025 roku na utrzymanie i pielęgnację zieleni wysokiej przeznaczono kwotę w wysokości 651 543,00 zł. **Bieżący rok przynosi rekordowe finansowanie w wysokości 1,8 mln zł, które zostanie wykorzystane z naciskiem na:**

- utrzymanie zieleni wysokiej obejmującej starszy, bardziej wymagający drzewostan na terenie Cmentarza Rakowickiego
- wykonanie nasadzeń zieleni dekoracyjnej, w tym zielonych ogrodzeń na Cmentarzu Mydlniki i Cmentarzu Prądnik Czerwony, jak też uzupełnienie zieleni dekoracyjnej na Cmentarzu Rakowickim. Zielone ogrodzenia pełnią wiele istotnych funkcji: oddzielają poszczególne kwatery, ograniczają hałas i zapylenie, poprawiają estetykę otoczenia, stanowią schronienie dla ptaków i drobnych zwierząt, ograniczają erozję gleby, poprawiają retencję wody
- zlecenie inwentaryzacji zieleni na dwóch nekropoliach, na których nie była ona dotąd wykonana: na Cmentarzu Bronowice oraz Cmentarzu Prokocim
- pielęgnację drzew na pozostałych cmentarzach komunalnych ze względów bezpieczeństwa oraz względów estetycznych.

W najbliższej przyszłości Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie planuje również doposażyć nową część Cmentarza Prądnik Czerwony w małą architekturę oraz zieleń (powstanie tam urządzony zielenią skwer pamięci z rzeźbami o symbolice przemijania) oraz wykonać zielony skwer o walorze dekoracyjnym i nasadzenie zieleni dekoracyjnej na Cmentarzu Prokocim.